

Sygn. akt III KO 122/17

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

w sprawie z zażalenia Z. W. i M. M.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 23 stycznia 2018 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w R. zamieszczonego w postanowieniu z dnia 5
grudnia 2017 r., sygn. akt VIII Kp (...)
w przedmiocie przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w R., wskazanym postanowieniem, na podstawie art. 37 k.p.k., wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy z zażalenia Z. W. i M. M. na postanowienie Prokuratury Rejonowej w R. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień i poświadczenia nieprawdy przez sędziego Ł. L. w toku postępowania sądowego w sprawie X K (...) Sądu Rejonowego w R.

Wniosek Sądu został uzasadniony faktem, że czyny zabronione, których popełnienie zarzuca się sędziemu Ł. L. miały związek z wykonywanymi przez niego obowiązkami i czynnościami zawodowymi w ramach prowadzenia sprawy karnej, w której Z. I. był oskarżycielem prywatnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podjęta przez sąd – właściwy miejscowo do rozpoznania sprawy z zażalenia Z. W. i M. M. – inicjatywa przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu po myśli art. 37 k.p.k., okazała się nieskuteczna, bowiem przedstawiona we wniosku argumentacja nie przemawia za odstąpieniem od zasady właściwości miejscowej sądu i skorzystaniem z instytucji właściwości z delegacji.

Powołany na wstępie przepis pozwala na przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, w sytuacji, gdy wymaga tego „dobro wymiaru sprawiedliwości”, które może być zagrożone w przypadku występowania w danej sprawie okoliczności stwarzających uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego jej rozpoznania, lub wywierających ujemny wpływ na swobodę orzekania.

W niniejszej sprawie próżno doszukiwać się wyżej opisanych przesłanek. Jedynym argumentem powołanym przez Sąd – wnioskodawcę jest okoliczność, że zawiadomienie o przestępstwie złożone przez skarżących dotyczy sędziego Sądu Rejonowego w R., który jest sędzią orzekającym w X Wydziale Karnym tego Sądu.

Tego rodzaju sytuacja, co należy podkreślić, nie powoduje jednak automatycznie utraty zdolności obiektywnego orzekania przez wszystkich sędziów sądu właściwego miejscowo, tym bardziej, że żaden z sędziów nie złożył wniosku o wyłączenie go od rozpoznania tej sprawy w trybie art. 41 k.p.k. Biorąc natomiast pod uwagę status osoby, do której może odnosić się czyn I zaskarżonego postanowienia prokuratora Prokuratury Rejonowej w R. o odmowie wszczęcia śledztwa, ani oskarżyciel, ani też Sąd zdają się nie zauważać, że aby pociągnąć sędziego (którym niewątpliwie jest Ł. L.) do odpowiedzialności karnej, w pierwszej kolejności powinna zostać wszczęta procedura uchylenia immunitetu sędziowskiego. Kwestie te szczegółowo regulują przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2016, poz. 2062). Stosownie do treści art. 80 § 2a tej ustawy wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego będącego pełnomocnikiem. Przymus adwokacko-radcowski stanowi ochronę przed wnioskami pochopnymi czy składanymi przez strony procesu lub osoby niezrównoważone psychicznie w celu szykanowania (S. Dąbrowski, A. Łazarska, Komentarz do art. 80

Ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, Lex 2013). Analiza akt sprawy wskazuje, że w sprawie niniejszej sąd dyscyplinarny nie wydał uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, a nawet nie podjęto inicjatywy, aby takie postępowanie zostało wszczęte. W konsekwencji niniejsze śledztwo w odniesieniu do czynu I-szego nie przekroczyło fazy *in rem*, a zatem bezpośrednio nie dotyczy sędziego, który orzekał w sprawie Sądu Rejonowego w R., sygn. akt X K (...)6 (k. (...) akt śledztwa (...)).

Okoliczności te jasno zatem wskazują, że inicjatywę Sądu Rejonowego w R. uznać należy za co najmniej przedwczesną.

Sąd Najwyższy przypomina także w tym miejscu, że przepis art. 37 k.p.k. winien być interpretowany zawężająco, albowiem nadużywanie instytucji właściwości delegacyjnej może wręcz wywołać skutek sprzeczny z *ratio legis* unormowania zawartego w tym przepisie, doprowadzając do naruszenia dobra wymiaru sprawiedliwości poprzez podważenie zaufania do bezstronności sędziów i sądów.

Z tych względów postanowiono jak na wstępie.

r.g.